

Estudi de la Fundació Affinity sobre l'abandonament d'animals de companyia a Espanya 2014: interpretació dels resultats.

Per:

Dr. Jaume Fatjó

Director de la Càtedra Fundació Affinity Animals i Salut

Paula Calvo

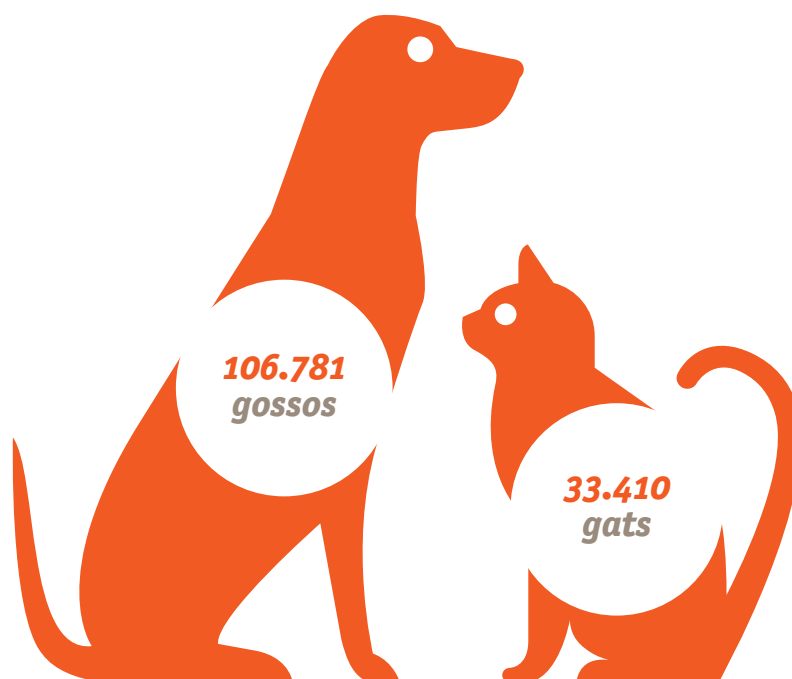
Investigadora de la Càtedra Fundació Affinity Animals i Salut

Càtedra
Fundación Affinity
Animales y Salud

Quants gossos i gats van ser recollits per refugis i protectores d'animals?

- Les dades clau:
 - L'any passat es van recollir 140.191 animals de companyia.
 - 106.781 gossos.
 - 33.410 gats.
 - Les dades anteriors permeten estimar la taxa d'abandonament o pèrdua d'animals en 2,3 gossos i 7 gats recollits per cada 10.000 habitants.

La nostra interpretació:

- L'abandonament i la pèrdua de gossos i gats constitueixen els principals problemes de benestar dels animals de companyia al nostre país¹.
- La taxa d'abandonament o pèrdua per cada 1.000 habitants no ha variat pel que fa a les dades del 2013 i el 2012. Si tenim en compte que no totes les famílies tenen un animal de companyia a casa, les xifres són encara més preocupants. Com dèiem l'any passat, l'abandonament és un problema estructural que demana més intervenció i cooperació de tots els agents, públics i privats, implicats en la seva prevenció.

L'abandonament és un dels problemes més importants de benestar dels animals de companyia.

Quants animals de companyia s'abandonen realment?

- Les dades clau:
 - El 22 % dels gossos i el 3 % dels gats recollits per refugis i protectores d'animals van ser retornats als seus propietaris (Figures 1 i 2).
 - Només el 30 % del gossos i el 3 % dels gats que arriben a un refugi estan correctament identificats amb microxip (Figura 3).

Figura 1 Destinació dels gossos que arriben a un refugi o protectora d'animals.

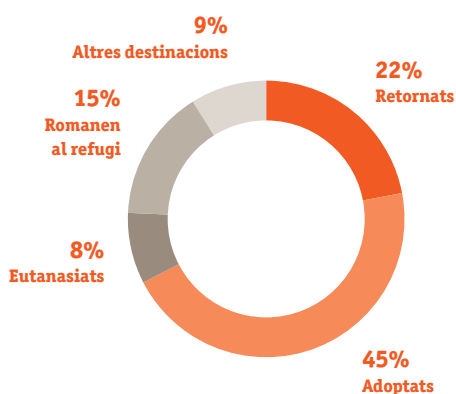

Figura 2 Destinació dels gats que arriben a un refugi o protectora d'animals.

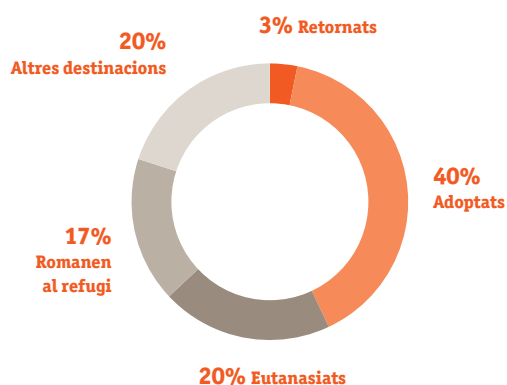
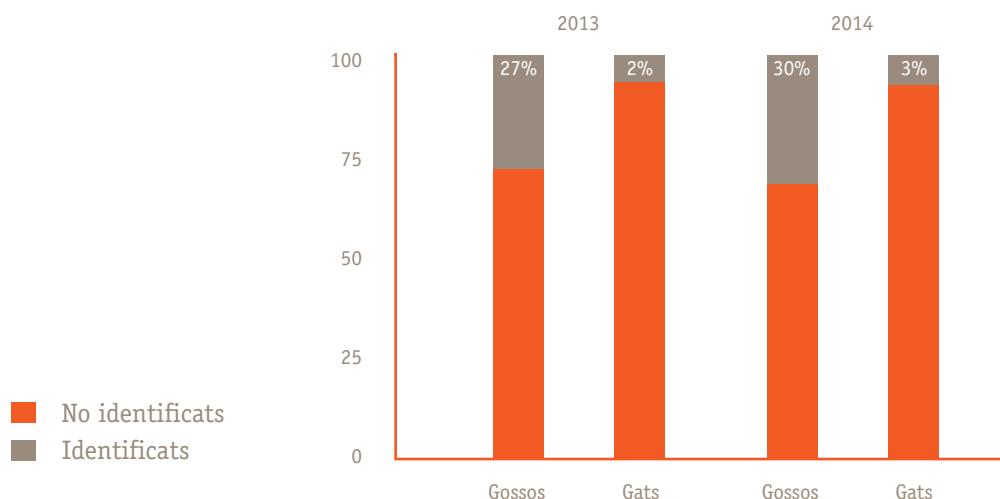

Figura 3 Percentatges de gossos i gats identificats que arriben a un refugi d'animals.

La nostra interpretació:

- Una part dels animals de companyia que arriben a un refugi no correspon realment a un abandonament, sinó més aviat a una pèrdua.
- El factor clau en la recuperació d'un animal extraviat és la possibilitat de localitzar els seus propietaris.
- Per aconseguir-ho, és fonamental que l'animal estigui convenientment identificat mitjançant el microxip.
- Un resultat esperançador és l'augment de gossos i gats que arriben al refugi identificats correctament, en comparació amb les dades de l'any anterior.
- Aquesta tendència podria explicar el petit augment del percentatge de gossos recuperats pels seus amos, tot i que aquesta tendència no s'observa en gats.
- Caldrà esperar a les dades d'anys vinents per poder confirmar o descartar aquesta hipòtesi.
- La xifra de gats retornats als seus propietaris és notablement inferior a la de gossos.
- Aquesta dada podria indicar, d'una banda, que la proporció de gats identificats en comparació amb la de gossos és menor i, de l'altra, que als refugis hi arriben molts gats que han nascut i s'han criat al carrer.
- En definitiva, la identificació d'animals de companyia es confirma com una de les principals estratègies per lluitar contra l'abandonament i la pèrdua d'animals de companyia.

La identificació mitjançant el microxip permet lluitar contra l'abandonament i possibilita la recuperació d'animals perduts.

És cert que, a l'estiu, s'abandonen més animals?

- Les dades clau:
 - La proporció de gossos recollits per entitats protectores va ser del 33 %, el 33,9 % i el 33,1 %, respectivament, per a cadascun dels 3 quadrimestres de l'any (Figura 4).
 - La proporció de gats recollits per entitats protectores per als 3 quadrimestres de l'any va ser del 24,8 %, el 42,3 % i el 32,9 %, respectivament (Figura 5).

Figura 4 Distribució per quadrimestres del total de gossos recollits per entitats de protecció animal.

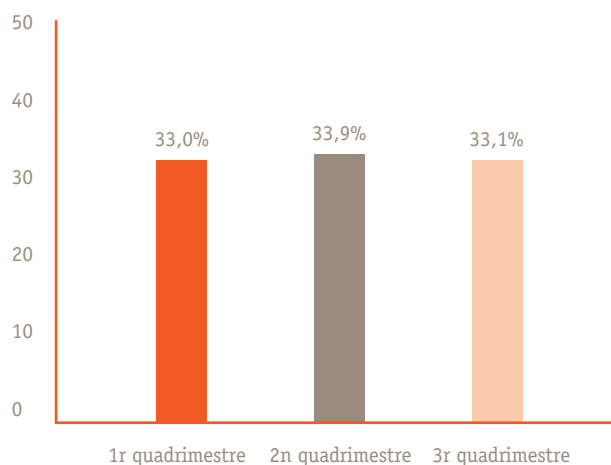
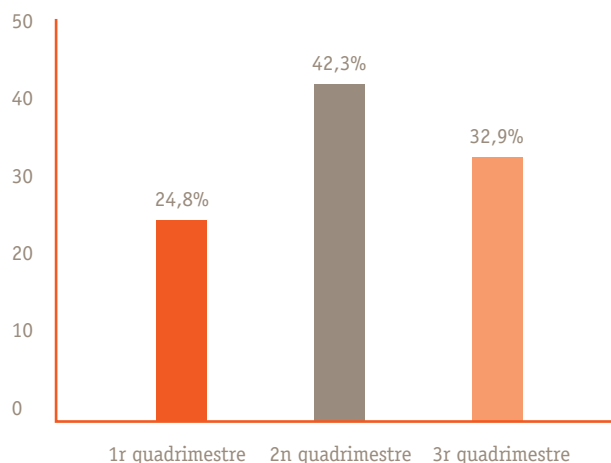

Figura 5 Distribució per quadrimestres del total de gats recollits per entitats de protecció animal.

La nostra interpretació:

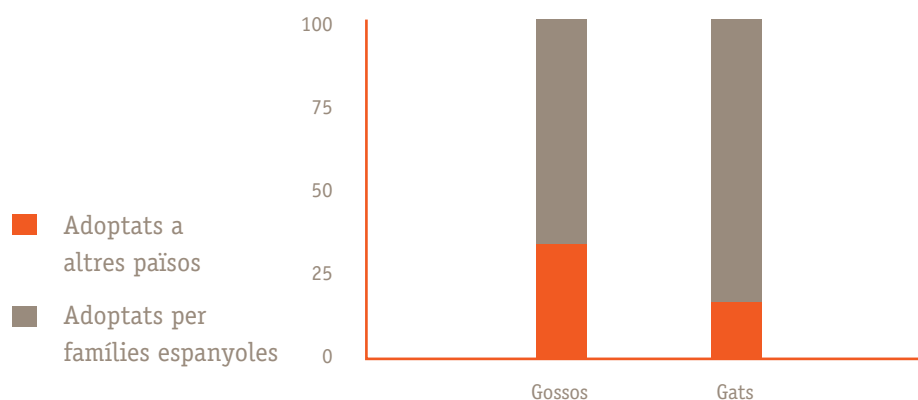
- L'abandonament o pèrdua de gossos és un fenomen estable al llarg de tot l'any. Aquesta dada contrasta amb l'opinió, molt difosa en la societat, que els gossos s'abandonen sobretot abans de les vacances d'estiu.
- L'arribada de gats als refugis d'animals és més elevada durant el segon quadrimestre de l'any. Aquest descobriment pot entendre's si pensem que la reproducció del gat és estacional i que un dels motius importants de l'abandonament d'animals de companyia són precisament les gatinades no desitjades. En aquest sentit, estudis realitzats al respecte indiquen que la majoria de gatinades no són desitjades pels seus propietaris². Aquestes dades ens ajuden a entendre la importància de l'esterilització en la prevenció de l'abandonament d'animals de companyia.
- És important destacar que la distribució d'animals recollits per quadrimestres és virtualment idèntica a l'observada en l'estudi de l'any anterior.

L'esterilització és una estratègia fonamental per prevenir l'abandonament d'animals de companyia.

Què els passa als gossos i als gats que arriben a un refugi d'animals?

- Les dades clau:
 - Què passa amb els gossos?
 - Com s'ha mostrat, un 22 % dels gossos són retornats als seus propietaris (Figura 1).
 - El 45,4 % són adoptats. D'entre ells, el 71,1 % són adoptats per famílies espanyoles i el 28,3 % són portats a l'estranger (Figura 6).
 - Un 15,4 % dels gossos romanen al refugi en espera d'adopció i un 8,3 % són sacrificats (Figura 1).
 - Què passa amb els gats?
 - Com ja s'ha indicat, aproximadament un 3,2 % dels gats són retornats als seus propietaris (Figura 2).
 - Un 39,8 % són adoptats. Del total d'adopcions, el 85,1 % es produeix a Espanya i el 14,9 % a altres països (Figura 6).
 - El 17 % dels gats romanen al refugi i fins a un 20 % són sacrificats (Figura 2).

Figura 6 Destinació de les adopcions de gossos i gats realitzades en refugis i protectores d'Espanya.

La nostra interpretació:

- La promoció de l'adopció és una de les estratègies fonamentals per reduir la població d'animals abandonats.
- Una part dels gossos i gats que arriben als refugis són adoptats per famílies d'altres països.
- Aquesta dada indica que Espanya és deficitària pel que fa a l'adopció d'animals de companyia, no només perquè no compensa el nombre d'animals abandonats, sinó perquè part d'aquestes adopcions es gestionen fora del nostre país.
- Si no és adoptat, un animal de companyia està condemnat a passar la resta de la seva vida en un refugi o, en molts casos, a ser sacrificat.

L'adopció és fonamental per reduir la població de gossos i gats abandonats.

Quin tipus d'animal és abandonat?

- Les dades clau:
 - El 21,9 % dels gossos i el 10 % dels gats abandonats són de raça pura (Figura 7).
 - Gairebé la meitat del total de gossos abandonats són de mida mitjana (Figura 8).
 - Una part dels gossos i gats que arriben a un refugi són cadells (Figura 9).

Figura 7 Gossos i gats abandonats que són de raça pura.

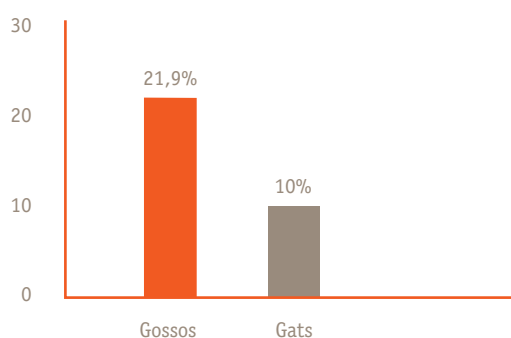

Figura 8 Mida dels gossos que arriben a un refugi d'animals.

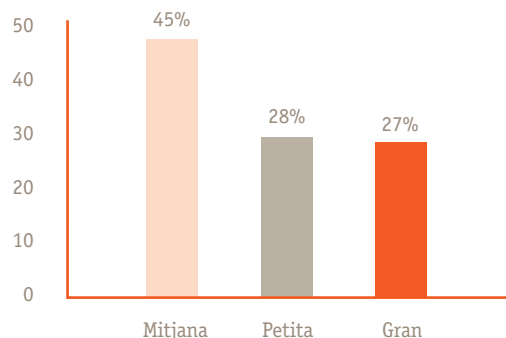
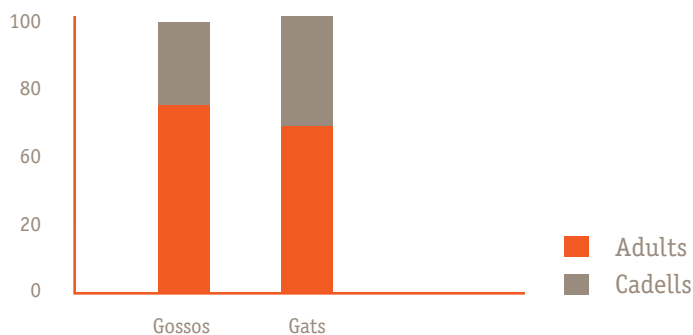

Figura 9 Percentatge de cadells sobre el total de gossos i gats que arriben a un refugi d'animals.

La nostra interpretació:

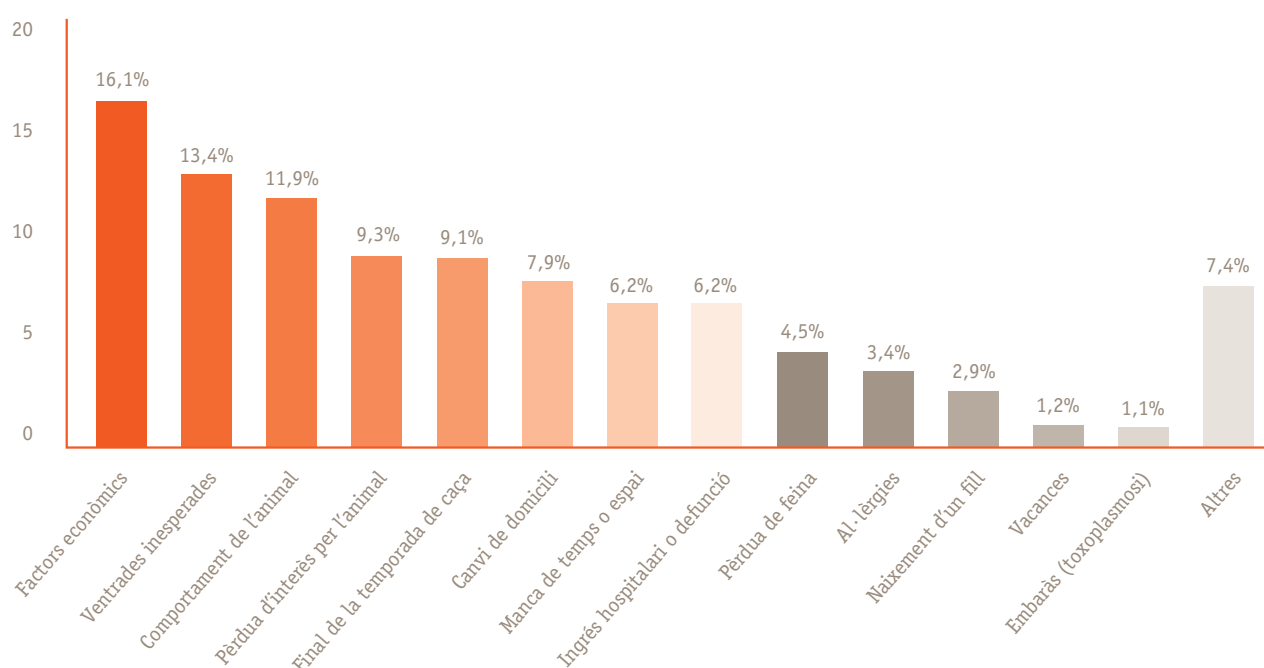
- L'abandonament és un fenomen que afecta gossos i gats de tota mena, de manera que no està restringit a un grup d'edat o a unes races determinats.
- La proporció de gossos de mida mitjana i gran que arriben a un refugi és superior a la seva presència en la població general canina. En conseqüència, podria suggerir-se que els gossos de mida petita pateixen menys pèrdues i abandonaments que els de mida més gran.

Als refugis hi arriben gossos i gats de qualsevol edat i tipologia racial.

Per què algunes persones abandonen els seus animals de companyia?

- Les dades clau:
 - Els 5 motius principals que es donen per abandonar un animal de companyia són els problemes econòmics (16,1 %), les ventrades inesperades (13,4 %), el comportament de l'animal (11,9 %), la pèrdua d'interès per l'animal (9,3 %) i el final de la temporada de caça (9,1%) (Figura 10).

Figura 10 Motius per a l'abandonament d'animals de companyia.

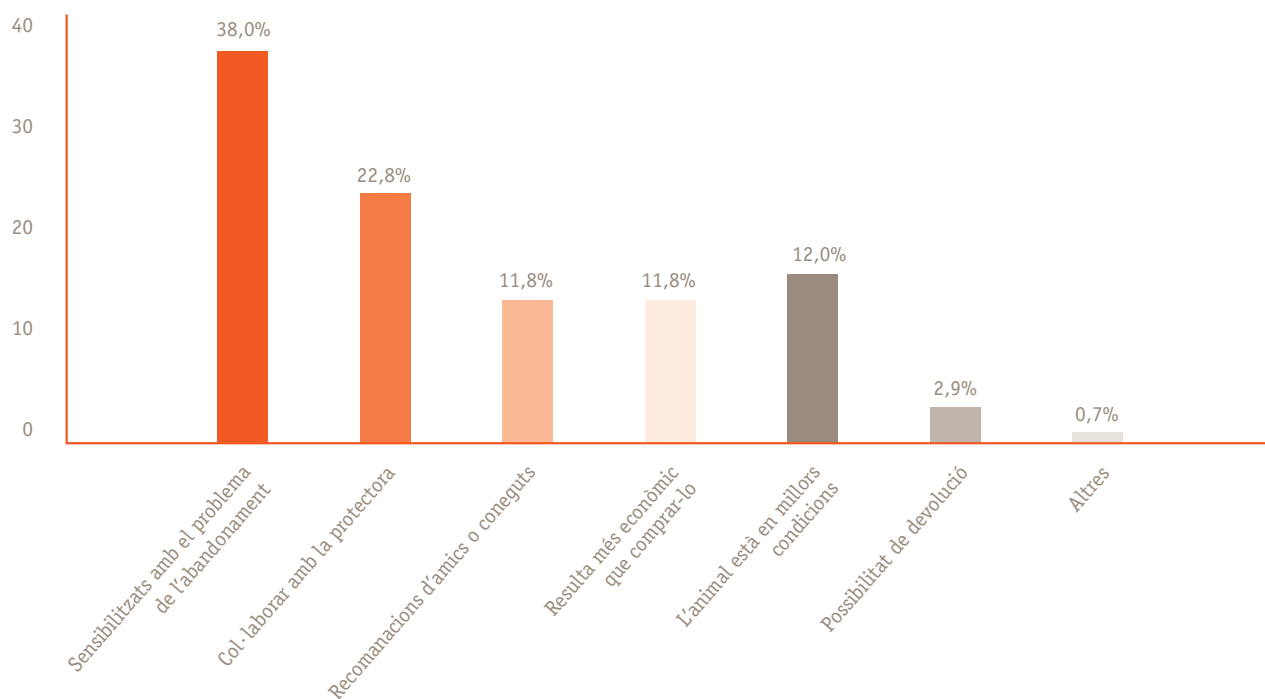
La nostra interpretació:

- Com en l'estudi del 2013, els factors econòmics i les ventrades no desitjades són els dos motius d'abandonament més importants. Més enllà del possible impacte de la crisi en la tinença d'animals de companyia, tots dos factors suggereixen que molts abandonaments podrien evitar-se amb una correcta planificació per part dels propietaris.
- Pel que fa a les ventrades no desitjades, és important recordar la importància de l'esterilització d'animals de companyia com a estratègia per reduir la població d'animals abandonats. No és certa la idea que un animal de companyia s'ha de reproduir almenys un cop a la vida per gaudir d'un benestar adequat.
- La informació sobre els motius d'abandonament la faciliten les persones que porten personalment el seu animal de companyia a un refugi d'animals. En aquest sentit, hem de recordar que una gran part dels animals que ingressen als refugis han estat trobats al carrer o portats fins allà per persones que no són els seus propietaris. Per tant, encara no coneixem els motius concrets de molts dels abandonaments d'animals de companyia que es produeixen al nostre país.

Per què la gent decideix adoptar un gos o un gat en un refugi d'animals?

- Les dades clau:
 - Els 3 motius més importants per optar per l'adopció són la sensibilitat de moltes persones davant del problema de l'abandonament, el desig de col·laborar amb una entitat de protecció animal i la recomanació d'amics o coneguts (Figura 11).
 - Es detecta un cert augment en els darrers anys de la sensibilització per l'adopció, que ha passat de representar un 27 % el 2010 fins al 38 % actual.

Figura 11 Motius per a l'adopció d'animals de companyia.

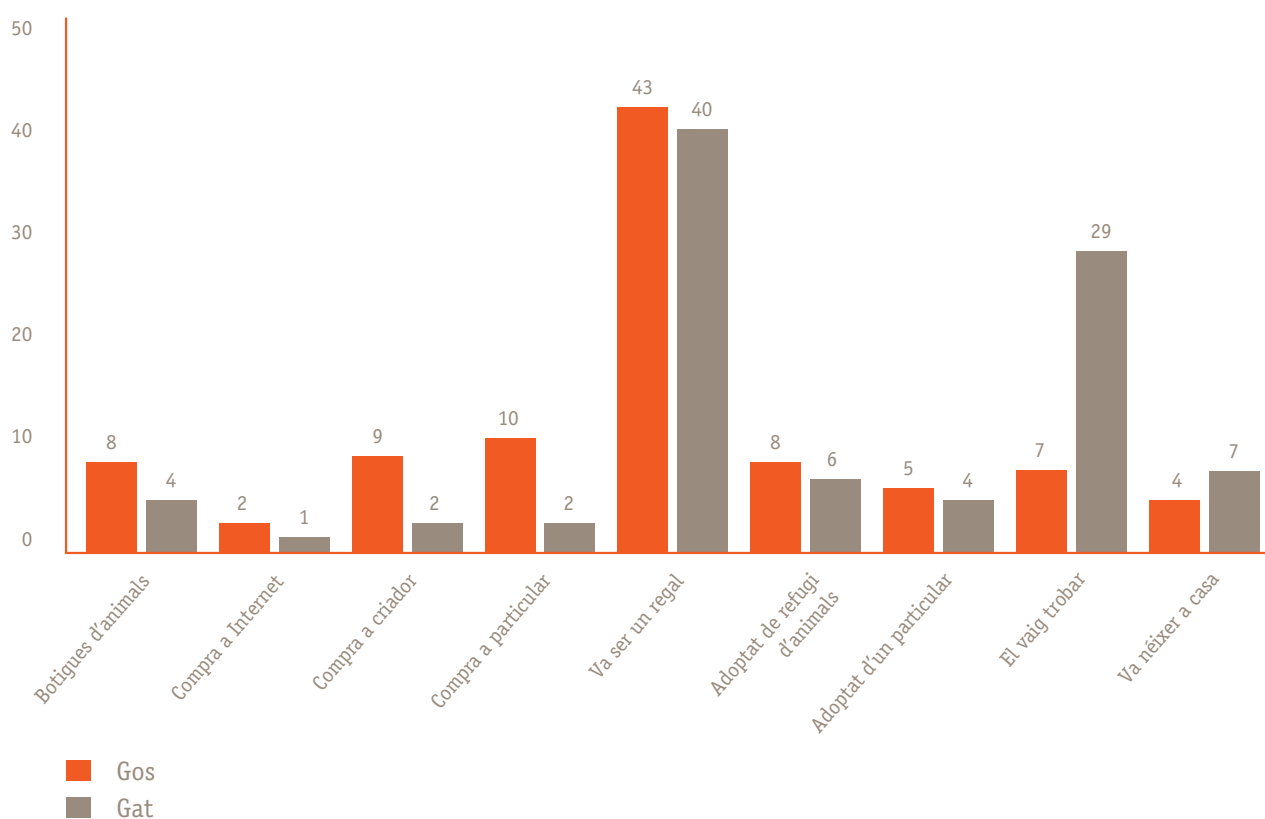
La nostra interpretació:

- L'adopció és una alternativa a l'hora d'adquirir un animal de companyia que beneficia tothom: la família, les entitats de protecció animal i, per descomptat, el gos o gat.

És l'adopció una opció freqüent a l'hora d'adquirir un animal de companyia?

- Les dades clau:
 - Un 8 % dels propietaris de gossos declara haver adoptat el seu animal de companyia en un refugi o protectora d'animals (Figura 12).
 - Un 6 % de propietaris de gats declara haver adoptat el seu animal de companyia en un refugi o protectora d'animals (Figura 12).

Figura 12 Procedència dels gossos i gats a Espanya (2014).

La nostra interpretació:

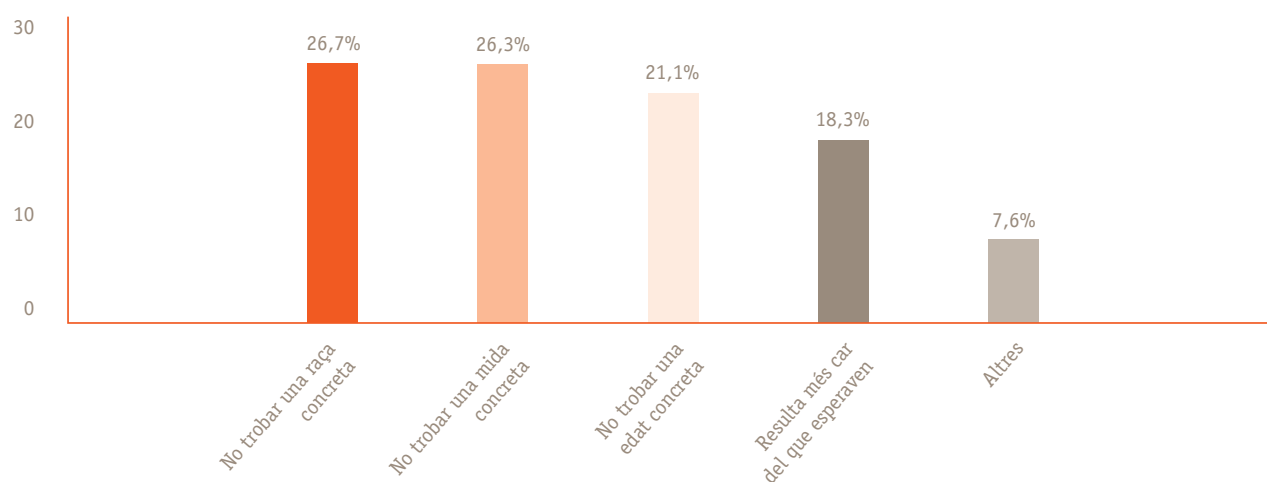
- A Espanya, l'adopció encara no és una opció majoritària a l'hora d'adquirir un gos o un gat.

Cal promocionar l'adopció com a alternativa a l'hora d'incorporar un animal de companyia a la família.

Per què algunes persones interessades a adoptar un animal no acaben fent-ho?

- Les dades clau:
 - Un 28,8 % de les persones amb un interès inicial per adoptar un gos o un gat finalment van decidir no fer-ho.
 - Entre elles, els 3 motius fonamentals per no adoptar van ser, respectivament, no haver trobat la raça, la mida o l'edat adequada (Figura 13).
 - Una de cada 5 persones que van decidir no adoptar va argumentar que el cost de l'adopció era més car del que esperaven (Figura 13).

Figura 13 Motius per no adoptar un animal de companyia en persones inicialment interessades en una adopció.

La nostra interpretació:

- Per a moltes persones, l'aspecte físic en general i la raça en particular continuen sent criteris importants a l'hora d'adoptar un gos o un gat. Tot i així, la raça no garanteix ni molt menys un determinat perfil de comportament. L'adopció d'un animal de companyia s'ha de fer sempre després d'un procés de reflexió profund, centrat en l'impacte que l'arribada de l'animal tindrà en la qualitat de vida de la família.
- Una de cada 5 persones creu que adoptar és car. Tot i així, el cost mitjà d'una adopció a Espanya és molt baix, sobretot si tenim en compte els costos associats que suposa per al centre d'acollida cuidar els seus animals de forma responsable (p. ex., alimentació de l'animal mentre és al refugi, atenció veterinària, identificació, etc.).
- En general, aquests descobriments indiquen que cal una tasca pedagògica més gran pel que fa als beneficis i les característiques de l'adopció.
- En aquesta tasca haurien de participar-hi tots els agents directament i indirectament involucrats en la protecció animal, des de les protectores d'animals fins als veterinaris i l'administració.

Conclusions més destacades

- Al nostre país, l'abandonament és encara un problema important de benestar animal. Els resultats del 2014 no difereixen en l'essència dels obtinguts en l'estudi del 2013.
- L'esterilització, la identificació i l'adopció són les 3 estratègies més importants per prevenir i minimitzar l'impacte de l'abandonament d'animals de companyia. L'esterilització i la identificació formen part d'un concepte més ampli de tinença responsable, que abasta les obligacions i responsabilitats que tot propietari adquireix pel que fa al seu animal de companyia.
- La participació ciutadana és fonamental per lluitar contra el problema de l'abandonament d'animals de companyia.
- Més enllà de la mera conscienciació sobre la necessitat d'adoptar, hem d'educar la gent sobre els avantatges, però també les obligacions, que suposa adoptar un animal de companyia, i sobre com la seva arribada pot influir en el nostre estil de vida.

Referències bibliogràfiques:

1. Houpt, KA., Goodwin D., Baranyiová E., Fatjó J., Uchida Y., Kakuma, Y.(2007). Proceedings of a workshop to identify dog welfare issues in the US, Japan, Czech Republic, Spain and the UK. Applied Animal Behaviour Science, 106(4), pp 221-233.
2. Garcia E, Calvo P, Moradell M, Pérez M, Fatjó J (2010) Dog abandonment: an analysis of data for 1 year from 30 cities in the area of Barcelona. European College of Veterinary Behavioural Medicine Annual Congress, Hamburg.
3. Root Kustritz MV (2007) Determining the optimal age for gonadectomy of dogs and cats. Journal of the American Veterinary Medical Association, 231 (11), pp 1665-1675.

FUNDACIÓN
— 1987 —

www.fundacion-affinity.org/ca

www.fundacion-affinity.org/ca/estudi-abandonament-i-adopcio